

VOLKSBELANG

Jaargang 127 - nummer 9 - november-december 2006 - maandblad

Prijs Vanderpoorten voor Dirk Sterckx

De Prijs Herman Vanderpoorten, die door het Liberaal Vlaams Verbond (LVV) om de drie jaar wordt toegekend, is tijdens een plechtige uitreiking op zaterdag, 2 december in het Lierse Hof van Beatrijs uitgereikt aan Dirk Sterckx. In zijn laudatio zei minister van Buitenlandse Zaken Karel De Gucht dat de grootste kracht van Sterckx zijn redelijkheid en zijn gezond verstand zijn. De jury wees in haar motivering voor de toekenning van de prijs naar de integriteit en politieke rechtlijnigheid van de laureaat.

Inzonderheid prijst de jury zijn onverdroten inzet en zijn standvastigheid om de liberale idealen inzake openheid, vrijheid en tolerantie hoog te houden. Ongeacht de functie van het moment slaagt Dirk Sterckx erin om op voortreffelijke wijze invulling te geven aan zijn rol als moderator in het debat: vasthoudend aan zijn standpunten, maar met een luisterend oor naar anderen, en vooral, nooit te beroerd om zijn eigen ideeën indien nodig bij te sturen.

Zin voor zelfrelativering en een milde humor stellen hem in staat te oordelen zonder te veroordelen en te communiceren zonder te kwetsen.

**Lees blz.
3, 4, 5, 6 en 7.**

*Een prettig
jaareinde
en onze allerbeste
wensen voor 2007.*

Standvastigheid

In Lier heeft het Liberaal Vlaams Verbond de driejaarlijkse prijs Herman Vanderpoorten toegekend aan Dirk Sterckx. Het LVV spreekt daarmee zijn waardering uit voor de inspanningen van het VLD-Europarlementslid.

Sterckx is een goede aanwinst gebleken voor de liberale familie. Hij leverde een inhoudelijke bijdrage tot het sociaal-liberalisme, dat van bij zijn toetreden een belangrijke klemtoon was in zijn politiek discours. Sterckx toonde zich in de moeilijkste momenten een loyaal partijsoldaat. Toen de VLD dramatisch verdeeld was na de ruzie over het migrantenstemrecht, aanvaardde hij het voorzitterschap van de partij en wist de schade te beperken. Velen zouden voor zo'n vergiftigde opdracht hebben gepast. De standvastigheid van Sterckx is dan ook een element dat doorslaggevend was voor de jury bij het toekennen van de prijs.

Standvastigheid is iets waaraan de politiek constant nood heeft. Partijen doen er goed aan om bijtijds de mensen te zeggen waarvoor ze staan, van waar ze komen en waar ze naartoe willen met hun kiezers, met hun land, met de wereld. Politieke partijen moeten zingend zijn, een identiteit ontwikkelen en zich duidelijk van elkaar profileren. De politici die deze partijen vertegenwoordigen moeten de kwaliteiten bezitten om die koers van hun partij uit te dragen.

In enkele kranteninterviews pakte voorzitter Bart Somers nogal onverwacht uit met de aankondiging dat de VLD terug naar de bron van de liberale politiek wil. In Het Laatste Nieuws legde hij drie klemtonen: de VLD is een progressieve centrumpartij; de band met het middenveld wordt intenser en de inhoud primeert, niet de marketing, de verpakking. Waar de voorzitter van de VLD alleszins in lukte is de aandacht opnieuw naar zijn partij te brengen. En op een positieve manier waarbij het om inhoud gaat. De Vlaamse liberalen kunnen dit alleen maar toejuichen.

Zijn we daarmee aan het einde van de rit? Lang niet. In het licht van de ko-

mende federale verkiezingen is er nog veel boeteerwerk nodig om de invulling van dat progressieve en die centrumkoers vorm te geven. Somers kendende zal hij die oefening zeker met de nodige kracht-dadigheid aanpakken.

Dat zal vaak veel moed vergen want de VLD heeft de voorbije jaren moeilijke wateren doorzwommen. De volle verantwoordelijkheid dragen van zowel de federale als de Vlaamse regering heeft het inhoudelijke verhaal in de partij naar de achtergrond geduwd. In een regering zitten verplicht je tot het sluiten van compromissen, vaak van je corps business weg te drijven. Willens nillens want anders hou je het in een regering niet lang uit.

Uiteraard biedt de aankondiging van een 'revolutie' binnen de VLD een unieke opportuniteit om een nieuwe invulling te geven aan een eigentijds liberalisme. Op zich moeten we hierbij terug naar de bron van het liberalisme zelf en dit toetsen aan onze huidige samenleving. Somers haalde de term 'progressief' uit de kast. Dit stuitte op nogal wat verwarring bij de liberale militanten omdat de term eerder verwijst naar het linkse, het socialisme. Denken we maar aan de vele pogingen die werden ondernomen om tot een 'progressieve' frontvorming te komen. Met liberalisme had 'dit' zeker niets te maken. Wie er de liberale geschriften op na kijkt, zal merken dat de term 'progressief' wel degelijk in het liberaal discours thuishoort en verwijst naar hervormingsgezindheid, vooruitstrevendheid.

Ons inziens moet de hervormingsgezindheid van een liberale partij in de eerste plaats verwijzen naar het mensbeeld dat liberalen aankleven. Het liberalisme gaat uit van een positief mensbeeld en wil er steeds het beste van maken om het leven voor de mensen te verbeteren. Precies dit maakt ook het grote onderscheid tussen andere politieke stromingen, zoals het socialisme die eerder uitgaan van een collectivistische benadering van de samenleving.

VOLKSBELANG

wordt uitgegeven door
de vzw Liberaal Vlaams Verbond,
Stichting Vanderpoorten

Verantwoordelijke uitgever:
Bert Cornelis,
Kard. Mercierlaan 63,
3001 Leuven

Hoofredactie:
Bert Cornelis Bert@Reflextc.be

Vormgeving:
Ilde Cogen ilde.cogen@vld.be

Secretariaat:
Luc Pareyn - Liberaal Archief
Kramersplein 23 - 9000 Gent
tel. 09/221.75.05 - fax:
09/221.12.15
www.liberaalarchief.be
luc.pareyn@liberaalarchief.be

LVV geeft zevende prijs
Herman Vanderpoorten aan
Europarlementslid Dirk Sterckx

Een man van ernst

Dirk Sterckx krijgt uit handen van mevrouw Herman Vanderpoorten het Pallieterbeeldje.

Dirk Sterckx en Karel De Gucht: vrienden voor het leven.

De Prijs Herman Vanderpoorten, die door het Liberaal Vlaams Verbond (LVV) om de drie jaar wordt toegekend, is tijdens een plechtige prijsuitreiking op zaterdag, 2 december in het Lierse Hof van Beatrijs uitgereikt aan Dirk Sterckx. In zijn laudatio zei minister van Buitenlandse Zaken Karel De Gucht dat de grootste kracht van Sterckx zijn redelijkheid en zijn gezond verstand is. De jury wees in haar motivering voor de toekenning van de prijs naar de integriteit en politieke rechtlijnigheid van de laureaat.

Een nieuw talent in wording: Dirk Sterckx is een begenadigd gitarist.

Journalist en politicus

Dirk Sterckx werd geboren te Herent op 25 september 1946. Hij studeerde Germaanse Filologie aan de Gentse Universiteit. Tijdens zijn studie jaren was hij o.m. lid van het taalminnend studentengenootschap 't Zal Wel Gaan. Na zijn studies werd hij leraar Nederlands-Engels-Duits in secundaire scholen in de regio Antwerpen. In 1975 begon hij zijn loopbaan als journalist bij de toenmalige BRT-televisie. In 1980 werd hij correspondent voor de Europese Gemeenschap. Vanaf 1986 werd hij belast met de eindredactie van het VRT-journaal en in september 1994 werd hij eindredacteur en ankerman van het magazine Ter Zake. In december 1996 werd hij ankerman en chef-nieuws, belast met de leiding van het VRT-journaal.

Zijn overstap naar de politiek, maakte Sterckx pas na zijn vijftigste: op 13 juni 1999 werd hij verkozen tot lid van het Europees Parlement. Toch is hij erin geslaagd om op relatief korte tijd een indrukwekkend palmares op de kaart te zetten. Tijdens zijn eerste mandaat in het Europees Parlement (1999-2004) volgde hij onder meer de vervoers- en milieudossiers en zetelde hij in de delegatie van de Verenigde Staten. Hij was ook ondervoorzitter van de Europese Liberalen en Democraten. Van 16 februari 2005 tot aan de verkiezingen van 13 juni 2004 was Dirk Sterckx voorzitter van de VLD.

De talrijk aanwezige LVV'ers in Lier, de stad van wijlen Herman Vanderpoorten, de staatsman naar wie de prijs is genoemd, werden op de traditioneel pittige manier welkom geheten door LVV-voorzitter Clair Ysebaert. Onder de aanwezigen heel wat liberale prominenten zoals vicepremier en minister van Binnenlandse Zaken Patrick Dewael, minister van Staat Willy De Clercq en Brussels minister Guy Vanhengel. Voorzitter Ysebaert had goed en slecht nieuws: "Het constante slechte nieuws is dat in weerwil van een bijna supportersopstand en een nieuwe trainer uit Noorwegen het voetbal van Lierse maar niet van de grond komt. Het constante goede nieuws is echter dat we hier terug samen zijn om over te gaan tot de Uitreiking van de Prijs Herman Vanderpoorten, vandaag reeds voor de 7de maal."

Charmant en chaotisch

Zogezegd, zogedaan. Waarop dochter van Herman Vanderpoorten en voorzitter van het Vlaams Parlement, Marleen het woord kreeg. Zij was verheugd over het mooie blauw gekleurde publiek dat naar haar stad was gekomen, een bijeenkomst om telkens te koesteren, wist ze. Marleen ging dieper in op de 'indrukwekkende' carrière van Dirk Sterckx. Een carrière niet om de carrière, maar een professioneel pad dat geëffend is met veel idealisme. Zowel toen hij als Germanist in het onderwijs stond, als journalist bij de openbare omroep en als Europees parlamentslid. Marleen wees op zijn zakelijkheid en onafhankelijkheid als journalist. En hoe Sterckx haar vertelde wat hij zo tof vond aan de VLD: zo charmant, zo ongeorganiseerd en zo chaotisch. Toen niet wetende, aldus Vanderpoorten, dat uitgerekend om die reden hij in 2004 de meubels moest redden door voorzitter van de VLD te worden.

Marleen schetste tevens de gelijkenissen tussen Sterckx en haar vader. En dit zit in kleine dingen. Vakantie aan zee, tot

rust komen, onvervalst liberaal, erudiet, vol idealisme en realisme, openheid, humanisme en verdraagzaamheid. Kortom kwaliteiten die ook die andere Lierenaar Pallieter had. Onterecht afgeschilderd als een onbezonnen grappenmaker, maar een mens met weemoed en relativeringszin.

Bosco en Van Eeghem

LVV-bijeenkomsten zijn bekend om hun hoogstaande presentaties en kwalitatief smakvolle showelementen. Niet minder dan Kurt Van Eeghem en Jean Bosco Safari werden gestrikt voor de muzikale en woord-intermezzi (we lezen dit op de uitnodiging!). Van Eeghem sprak alles aaneen met anekdotes uit lang vervlogen tijden: hoe hij toenmalig PVV-voorzitter Guy Verhofstadt voor de rol van een Driekoning strikte in een tv-kerstspel, of hoe Dirk Sterckx in de Drie Wijzen terecht kwam. "Is die harde politieke wereld wel iets voor hem", zo vroeg Kurt zich af, "een harde wereld, die hij op de nieuwsredactie van de tv toch niet kende.....?".

Terwijl de laatste klanken van 'All my dreams' van Jean Bosco wegstierven, beklom oud-BRT-collega van Sterckx Tuur Van Wallendael het podium. Om het publiek meteen op de hand te krijgen, stak Van Wallendael van wal met een openbaring: eigenlijk komt hij wel goed overeen met liberalen en in de blauwe familie heeft hij veel vrienden. Maar om te ontkennen dat hij een socialist is, daarvoor was het toch wel te laat... Van Wallendael typeerde Sterckx met één woord: 'ernst'.

Karel De Gucht pakte zijn laudatio wel heel origineel aan. Hij schreef naar aanleiding van de prijsuitreiking een brief aan Dirk Sterckx. Niet zijn eerste brief want in het boek 'Er zijn geen eilanden meer' kan men het hele oeuvre van persoonlijke correspondentie tussen De Gucht en Sterckx lezen. De Gucht schetste de wijze waarop hij Sterckx leerde kennen, in een restaurant op

Familieportret van de prijsuitreiking: Marleen Vanderpoorten, Willy De Clercq, Clair Ysebaert, mevrouw Herman Vanderpoorten en Dirk Sterckx.

de Zavel, als jong Europarlementslid. Twee keer, in 1994 en in 1999 moest De Gucht aandringen om Sterckx te overhalen naar de liberale partij te komen. Voor Sterckx lag dit niet voor de hand. Er was de afgunst in de media, er was het sterk socialistisch BRT-milieu. Dat Sterckx een man is die uit het goede hout is gesneden kon De Gucht ervaren toen hij Sterckx vroeg om in moeilijke omstandigheden (na de rel met het migrantenstemrecht) voorzitter te worden van de VLD. Geen dankbare taak. Sterckx moest, ietwat tegen zijn natuur in, VLD-afdelingen afdweilen en brokken lijmen. "De partij moet je hiervoor dankbaar zijn", zo zei De Gucht. In zijn laudatio-brief beklemtoonde De Gucht vooral het sociaal-liberaal aspect van de figuur-Sterckx, iets wat hij zonder twijfel gemeen heeft met Herman Vanderpoorten. "Sterckx is een bouwer,

altijd positief ingesteld, principieel, redelijk, gerespecteerd door vriend en vijand. Het LVV-bekroont de juiste man."

Muzikaal talent

Dat Sterckx ook muzikale kwaliteiten heeft, daar mag voortaan niemand nog aan twifelen. Als het komend VLD-congres een onvervalste troubadour nodig heeft, één adres: Dirk Sterckx. Samen met Jean Bosco speelde hij Bob Dylan's 'Knockin' on haevens door'. Voorwaar zou je denken dat Sterckx een volgende carrière aan het voorbereiden is. Na de overhandiging van de prijs, een beeldje van Pallieter, door mevrouw Herman Vanderpoorten, kreeg de ontroerde en vereerde laureaat Sterckx het woord. Als hij het lijstje zag van vorige laureaten (Albert Maertens, Walter Prevenier, Frans Grootjans, Piet Van Brabant, Guy Verhofstadt en Annemie Neyts) sloeg de

angst hem om het hart. 'Dit is een lijstje met mensen met een stevige stamboom, dit heb ik niet. Ik ben niet zo lang in de politiek en mijn bedoeling was lang niet om in de Vlaamse of nationale politiek te komen. Europa was en blijft mijn roeping. Daarom was het voorzitterschap van de VLD iets moeilijks.' Sterckx legde nogmaals uit waarom hij indertijd voor de VLD koos. In het voorjaar van 1984 kwam hij tijdens de Dag van de Vrijheid in Leuven onder de indruk van het militantisme van de liberale partij, in tegenstelling tot wat hij dacht, geen partij van rijken en zelfstandigen. Ten tweede ervoer hij later dat de VLD geen machine is, maar een partij waar er kan gediscussieerd worden. Sterckx vindt tot op vandaag dat hij nog altijd de juiste keuze heeft gemaakt.

B.C.

Het Liberaal Vlaams Verbond dat een stuk van het leven was van Herman Vanderpoorten heeft in mei 1986 beslist een driejaarlijkse prijs, genoemd naar deze staatsman, in het leven te roepen. Het blijft de hoop dat dank zij deze

trofee, de herinnering zal blijven voortleven aan de grote kwaliteiten van hem die destijds als bezielend LVV-voorzitter, een belangrijke bijdrage heeft geleverd tot de oprichting van de toenmalige PVV.

Ongeacht de functie van het moment

Door LVV-voorzitter Clair Ysebaert

Het staat in vele boeken geschreven: Herman Vanderpoorten was een voorbeeld inzake ethische integriteit, ideologische onkreukbaarheid en politieke rechtlijnigheid. Het zijn die hoedanigheden die bepalend zijn voor de toekenning van de driejaarlijkse prijs die te zijner ere werd ingesteld. De motivering van de jury-beslissing om de prijs aan Dirk Sterckx toe te kennen luidt als volgt: "De Prijs Herman Van-

derpoorten die om de drie jaar wordt toegekend door het Liberaal Vlaams Verbond (LVV) en die verleend wordt aan een persoon die blijk geeft van kwaliteiten die kenmerkend waren voor wijlen minister Herman Vanderpoorten gaat dit jaar naar Dirk Sterckx. De laureaat geeft in alle opzichten blijk van integriteit en politieke rechtlijnigheid. Dit vertaalt zich in zijn respect voor de rechtsstaat, en zijn burgerzin.

Inzonderheid prijst de jury zijn onverdrotten inzet en zijn standvastigheid om de liberale idealen inzake openheid, vrijheid en tolerantie hoog te houden. Ongeacht de functie van het moment slaagt Dirk Sterckx erin om op voortreffelijke wijze invulling te geven aan zijn rol als moderator in het debat: vasthoudend aan zijn standpunten, maar met een luisterend oor naar anderen, en vooral, nooit te beroerd om zijn eigen ideeën indien nodig bij te sturen. Zin voor zelfrelativering en een milde humor stellen hem in staat te oordelen zonder te veroordelen en te communiceren zonder te kwetsen". Einde motivatie.

Wereld van mutaties

Indien Herman Vanderpoorten dit nog had meegemaakt, zou hij vast, zoals in oktober 1983 bij de viering van zeventig jaar LVV, hebben gezegd: "Als iedereen wil meewerken, de jongeren die wij aanmoedigen, de ouderen die door hun

maturiteit diensten kunnen bewijzen, de gestelde lichamen, de administratie, de media, de vrije pers, de onderwijsmilieus en al wie met enige verantwoordelijkheid is bekleed, dan kunnen wij niet twifelen aan de mogelijkheid om in een wereld van snelle mutaties toch opnieuw een evenwicht te vinden".

En inderdaad, nog méér dan in 1983 leven wij vandaag in een wereld van snelle mutaties. Nog méér dan toen is er nood aan slagkracht én aan visie om onze samenleving naar een nieuw evenwicht te loodsen. Deze wereld, deze grote wereld, verandert ingrijpend. Vlaanderen is een onderdeel van dat proces. Daarom moet een partij als de VLD met haar wortels in het LVV, bij al die mutaties bij willen zijn. Pas dan kunnen we maatschappelijke ontwikkelingen in liberale richting beïnvloeden. De geloofwaardigheid van de vernieuwende boodschap van de VLD bij de burger overbrengen, vergt duidelijk tijd, enorm veel tijd. Maar het kan ons een troost zijn dat schildpadden ook veel meer over de weg kunnen vertellen dan hazen. De vernieuwende boodschap brengen vergt niet alleen tijd, maar ook overredingskracht. Ik zou zeggen: Moge de toekenning van deze prijs, in wie wij een groot liberaal en humanist herdenken, voor Sterckx een stimulans zijn om voort te gaan op het ingeslagen pad.

Dirk Sterckx met 'zijn' Pallieter.

LVB-voorzitter Clair Ysebaert: Zin voor zelfrelativering en een milde humor stellen Sterckx in staat te oordelen zonder te veroordelen en te communiceren zonder te kwetsen."

Leren uit kritiek

Vanuit het LVB hebben we altijd gesteld dat het niet ongezond is voor een partij om een probleem vanuit verschillende gezichtspunten te bekijken. Wij moeten leren uit kritiek. Het is belangrijk dat de politici aan de top luisteren naar hun omgeving. Hopelijk zal men straks ook luisteren naar wat er in sommige labo's opborrelt.

Het politieke spel kent geen enkele regel. Alle slagen zijn toegelaten. Om te beginnen die onder de gordel. Verwacht hier geen openheid of oprechtheid.

De Wetstraat is net een bal masqué. Je danst, maar je weet nooit met wie, want iedereen draagt een masker. Ze willen hier allemaal maar één ding, dat je op hun muziekje danst, hier in de Brusselse Wetstraat. Dat is een citaat uit Stef Van

Caeneghems "Bal masqué", een boek waarin de soms weinig hartverheffende taferelen uit de Wetstraat genadeloos worden blootgelegd.

Dirk Sterckx loopt nu al een tijdje rond in dat bal masqué in diverse gedaanten en hij is er – eerst als journalist - in geslaagd om het echte politieke nieuws van het andere te onderscheiden. Hij heeft een eigen stijl ontwikkeld waarbij hij zich wist te ontpoppen tot de accurate verslaggever. Een vakman die wist hoe hij de politieke top precies de dingen kon doen zeggen die ze net wilde verzwijgen. Niet via de ruwe aanpak, neen, wèl telkens een beetje een kruisverhoor, ja, met een wat onderkoelde doorduwtechniek vergezeld van het veelbetekenende glimlachje. Als journalist wist hij perfect de gevoelens van macht

en angst die door Vlaanderen dwaalden, te registreren.

Maar eens de journalistieke stoel verlaten, werd hij zelf het mikpunt van observaties. Het beeldje dat wij aan Dirk Sterckx schenken was dierbaar aan Herman Vanderpoorten. Het stelt Pallieter voor en is van de hand van de Lierse kunstenaar René Boschmans. Een gelijkaardig beeld sierde de werktafel van de liberale politicus op het stadhuis van Lier. Hij was er meer dan wat ook aan gehecht.

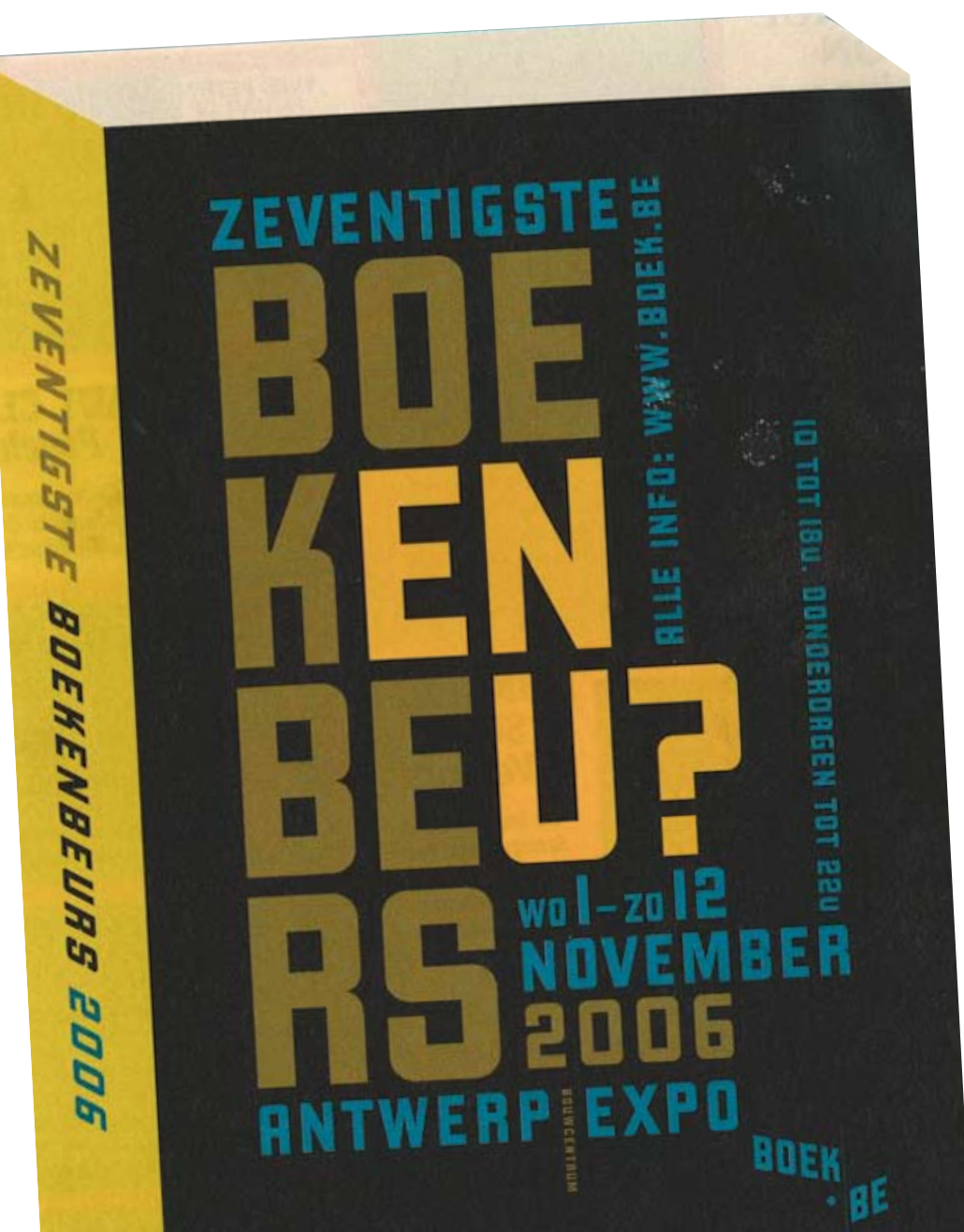
Wij hopen dat Dirk Sterckx via dit beeld vaak zal terugdenken aan Herman Vanderpoorten, maar ook aan het Liberaal Vlaams Verbond.

De opmars van het non-boek

De voorbije 70ste editie op rij van de Boekenbeurs (méér beurs dan boeken?) haalde net niet de 170.000 bezoekers. Toch dienden af en toe dranghekken geplaatst. Niet om de nieuwsgierigen in goede banen te leiden op weg naar de Vlaamse literaire coryfeeën, maar om de menigte te sturen die een glimp wilde opvangen van de wielericonen Tom Boonen en/of Sven Nys die hun 'zelf geschreven' autobiografieën signeerden. Zelfs de bier- en worstengeuren van kermis- en cyclocrosswedstrijden waren nadrukkelijk aanwezig.

De voorbije jaren, zeg maar decennia, werd de Boekenbeurs van lieverlee overrompeld door strips, boeken over knutselen, tuinieren, koken, creatieve hobby's, doe het zelf, reisgidsen e.d. Ik herinner mij dat in het laatste en helaas ter ziele gegane 'Boek in Vlaanderen' (2001-2002) van de 160 Boekenbeurspagina's slechts negentien bladzijden aandacht besteedden aan de recentste 'literatuur'-uitgaven.

Dit jaar werd alles overschaduwd door wat men in het vakjargon de BV-boeken is gaan noemen. De televisie verschaft de Vlaming niet alleen een soort van akte van bekendheid, hij of zij moet vandaag zo nodig een boek schrijven dat met de nodige bombarie op de Boekenbeurs wordt verhandeld. Pieter Aspe niet meegerekend (hoewel zijn televisieserie hem geen windeieren als misdaadauteur legt) scoorde het hoogst. Onmiddellijk gevolgd door Goedele Liekens met 'Haar penisboek' (Standaard Uitgeverij). Als coryfee-van-de-teevee verbaast dat niemand meer. Seks scoort nu eenmaal altijd. Dat weten uitgevers beter dan wie ook. Zodoende krijgen we wanproducten als 'Sexappeal. Handboek voor stijlvolle stoeipoezen' (The House of Books) van de blonde pikanterie Isabelle Dames en Tiany Kiriloff, de 'creatieve' seksgodin en presentatrice van de erotische causerie 'Open en bloot' op KA2. Zelfs de verdienstelijke en serieuze auteur Bob Van Laerhoven laat zich

verleiden tot 'De testosteron-vervangtherapie, een getuigenis' (Houtekiet).

Tienermoeder

Odieus wordt het wanneer een omhooggevallene realityshow niemandalleteje als Stephanie Planckaert ("ik gebruik nog steeds geen voorbehoedsmiddel") van de Standaard Uitgeverij 'Dagboek van een tienermoeder' mag publiceren, ermee nog wekenlang bij de toptien belandt en op de Boekenbeurs stralend met haar baby op de arm staat te pronken. Nog bij de Standaard Uitgeverij wordt uitgekapt met 'Mijn leven als koppelaarster' van seksuologe en relatiedeskundige Rika Ponnet.

Minder met seks, maar nog steeds met de warme luchtballen-bekendheid van de televisie scoren ook 'Poetsen met Sien en Maria' (Van Halewyck) van de VTM-realityreeks 'Schoon en meedogenloos' en de poetsdiva's Sien De Clerck en Maria Mariën. Idem voor Sonja Kimpen met haar 'Gezond eten' (Standaard), de onvermijdelijke kookboeken van Piet Huysentruyt 'De kookbijbel' en 'Nieuwe wokrecepten' (Standaard); 'De Wellnesskliniek' en 'De wereld van Wellness' van de bekende TV-chirurg Jeff Hoeyberghs en zeker niet last but not least de supernanny Wendy Bosmans met 'Kinderen opvoeden'.

De rest was nog net niet klaar voor de Boekenbeurs maar stormt eraan: 'Lof der lankmoedigheid' (Van Halewyck) van unieprof maar vooral tv-vedette Rik Torfs, 'Het beste moet nog komen' van VRT-radiostem Friedl Lesage.

In dat rijtje past ook de biografie 'Mijn droom' van Laura Lynn, alias Sabriana Tack, die na één jaar bekendheid als schlagerzangeres heel wat belangstelling kreeg, allicht van mensen die nooit

eerder een boek lezen of een Boekenbeurs bezochten. Als er één BV is die niet mocht ontbreken: de mediageile Jan Verheyen die, bij gebrek aan iets origineels, een aantal reis- en reportageverhalen die in P-magazine verschenen, liet bundelen als 'Jan in Wonderland'. Wij hebben helemaal niets tegen sportjournalisten die boeken schrijven over de sportdisciplines die zij als hun broekzak kennen of over sportidolen waarmee zij wekelijks op stap zijn. Als puber dweepte ik jarenlang, zoals zovelen, met dé sportbijbel in Vlaanderen: 'Het rijke Vlaamse wielerveven' van Karel Van Wijnendaele en je aanvaardde probleemloos zijn bombastische stijl van het interbellum. Nadien lieten verdienstelijke schrijvers (en dichters!) zich warempel ook verleiden tot het schrijven van lyrische dingen waarin zij de sport als een verheven onderwerp bezongen: Streuvels (!), Willie Verhegge, Pjeroo Roobjee, Tim Krabbé, Martin Ros, Jos Vandelloo, Tom Lanoye, Hugo Claus, Gust Gils, Paul de Wispelaere, Leo Pleysier en onlangs nog Dimitri Verhulst met zijn onvolprezen 'De verving van de keeper'.

Ockers, Boonen en Nys

Heel wat pragmatischer schrijft vandaag de Sporza-ruggengraat Frank Raes aan de lopende band boeken over voetballers (Rik Coppens, Gilles De Bilde etc.) en specialiseert een uitgeverij (De Eekloonaar) zich in het publiceren van 'sportboeken', als 'Stan Ockers, van Borgerhout tot Frascati' door Stefan Gevaerts. Ergerlijk wordt het wanneer Tom Boonen 'Mijn verhaal' laat schrijven en Sven Nys 'Ik, Sven Nys' door zijn koersgekke nichtje, want Nys zelf pronkt ermee "dat hij in zijn hele leven slechts één boek

heeft gelezen, De negerhut van Oom Tom...". Misschien was de Boekenbeurs niet meteen het favoriete oord om zijn boek aan de man te brengen. Kan men daarom op de veldritomlopen een stalleteje aantreffen waar het boek over Nys als warme broodjes, etc. ?

Het Gentse uitgeversduo Borgerhoff en Lamberigts boorde hiermee een nieuwe goudmijn aan: zelfde opzet, zelfde ghostwriter (Tim Van Steendam) met een nieuw boek over het leven en de carrière van Frank Vandenbroucke. Uiteraard mag een dopingstraf niet ontbreken op het 'palmares' van een coureur. Toen Filip Meirhaeghe betrappt werd op het gebruik van epo, en hiervoor een schorsing kreeg, volgde het boek 'Positief', vandaag aangevuld door 'De Comeback' (Davidsfonds) in een soort dagboekvorm en geschreven door de journalist economie (!) Frank Demets. Leuke prullaria zijn er steeds geweest. Het nieuwe bestaat erin dat geleerde professoren banale toestanden gaan ontleden en er boeken over publiceren: 'In 't geniep' (Academia Press), een boek over WC-graffitie (!) is geschreven door professor emeritus doctor Stefan Lievens die sinds 1984 (!) ons nationaal sanitair afschuurde op zoek naar schot-schriften! Wanneer het over ernstige onderwerpen gaat, zoals in 'Van cellen tot daden' (Lannoo) onderwierp (wegens tijdgebrek?) Catherine Verfaillie zich aan één lang gesprek over dit onderwerp met Klara-journaliste Gudrun De Geyter, goed voor 122 pagina's. De literaire incrowd zit er verveest bij. Ze kissebissen met elkaar of antwoorden verveest op de vraag die hen het vaakst wordt gesteld: "Meneer, waar zijn de toiletten?..."

Opinie:

Geef ons onze burgermanifesten terug

Te pas en te onpas roept er wel ergens iemand dat Guy Verhofstadt zijn burgermanifesten verraden heeft. Ik twijfel eraan of die personen de burgermanifesten ooit gelezen hebben. Ofwel hebben zij ze gelezen, en maken ze misbruik van de goedgelovigheid van hen die ze niet gelezen hebben.

Wie de inhoud ervan opnieuw leest, beseft hoezeer onze samenleving er vandaag door geïnspireerd en veranderd is. Terecht haalde de oppositieleider toen uit naar de drukkinggroepen die als conservatieve machtscentra de ware beslissingen namen in de Wetstraat en niet handelden ten bate van het algemeen belang, maar in het voordeel van deze of gene groep. De eerste regering zonder christendemocraten maakte daar een eind aan.

Betekent dat dat de burgermanifesten volmaakt waren? Helemaal niet. De harde toon van de eerste twee manifesten, het evidente geloof in de weldaden van de vrije markt en vooral de stelling over "het recht om uit de Staat te stappen", gingen te ver. Dat recht heeft men alleen als men in een totalitaire staat leeft waarin de fundamentele rechten geschonden worden. Zoals Hans en Sophie Scholl, de leiders van de verzetsgroep Die Weisse Rose tegen Hitler, die zich via acties buiten het toenmalige Derde Rijk plaatsen omdat ze hun geweten niet langer in overeenstemming konden brengen met de afschuwelijke wetten van de nazistaat. Of zoals Omer Vanaudenhove, die in het verzet ging tegen de Duitse bezetters en daarvoor in het concentratiekamp van Sachsenhausen belandde.

Wie in een democratische samenleving leeft, mag echter niet uit de staat stappen. Elke mens heeft immers de morele plicht om zijn medemensen te helpen. "Du kannst, denn du sollst", schreef Immanuel Kant. In die zin pleiten liberalen niet alleen voor vrijheid, maar ook voor herverdeling en gelijke kansen. En een goede relatie met het middenveld is belangrijk om te weten wat er leeft binnen de samenleving.

Actueel

Niettemin blijven de burgermanifesten verrassend actueel. In die zin zeg ik tegen al diegenen die ten onrechte beweren dat de burgermanifesten passé zijn of die ze ons trachten te ontfutselen: "Geef ons onze burgermanifesten terug!" De beste manier om die valse profeten de deur te wijzen is dat de liberale partij zelf nadrukkelijker in die richting handelt en regeert. We hebben de geest en de teksten van de burgermanifesten immers broodnodig in de aanpak van de problemen van de 21ste eeuw. Want ook vandaag blijven we geconfronteerd met behoudsgezinde krachten die elke noodzakelijke vernieuwing en modernisering afremmen. De vijanden van de open samenleving zijn groot.

Opnieuw zijn er drukkinggroepen die het groepsbelang boven het algemeen belang plaatsen. Denk aan vakbonden en politici die zich verzetten tegen het Generatiepact. Die zich verzetten tegen de vermindering van de arbeidsvernietigende hoge lasten. Die weigeren de logische stappen te zetten die noodzakelijk zijn om ons milieu voor de komende generaties te beschermen. Die zich afkeren van het fantastische project dat de Europese Unie is vanuit de vrees voor de Ander. Die mee betogen tegen de afbouw van het protectionisme - zoals de schandelijke exportsubsidies in de landbouw. Die vanuit hun cultuurrelativisme de ogen sluiten voor de onderdrukking van vrouwen binnen de radicale islamwereld. Die vanuit hun geloofsovertuiging ons recht op zelfbeschikking willen terugdraaien in ethische kwesties.

Het liberalisme is de progressieve beweging omdat het de rechten en vrijheden, maar ook de plichten en verantwoordelijkheden van de mens centraal stelt. Alle

Mathias De Clercq, kernlid van Liberales

andere ideologieën blijven het individu ondergeschikt houden tegenover een collectief, een geloofsgemeenschap, een volk, een ras.

Tegenstellingen

Ik onderschrijf volledig de visie van Guy Verhofstadt in zijn nawoord op zijn derde manifest dat de tweespalt in onze samenleving allang niet meer het gevolg is van een onoverbrugbare tegenstelling tussen links en rechts, tussen gelovigen en niet-gelovigen, maar wel van de gapende kloof tussen progressieven die noodzakelijke hervormingen willen doorvoeren, en behoudsgezinden die alles bij het oude willen laten of terugdraaien, ook al beseffen die dat die conservatieve houding ons naar de afgrond voert.

We moeten als liberalen in het offensief gaan tegen de angst en onzekerheid die anderen ons aanpraten, tegen de leugens en onwaarheden die anderen over ons vertellen. We hebben geen nood aan minder liberalisme, maar aan meer liberalisme. "De VLD moet een sterke, vernieuwingsgezinde partij blijven, die gestalte geeft aan de veranderingen en hervormingen die onze samenleving dringend behoeft", zo eindigde het derde burgermanifest. Dat, en alleen dat, is de weg die we met het liberalisme moeten blijven bewandelen. De geest van de burgermanifesten moet weer uit de fles.

Mathias DE CLERCQ
kernlid van de onafhankelijke
denktank Liberales

Duizenden vrouwen hebben de voorbije maanden keihard campagne gevoerd voor de gemeenteraadsverkiezingen. Door de quota waren er dat voor de diverse politieke partijen ongeveer evenveel. Toch was het merkwaardig genoeg alleen de VLD die in vier van de zes hoofdsteden de lijst liet aanvoeren door een vrouw. Zoveel vrouwelijke aanwezigheid was ongekend bij de VLD.

De VLD moet vrouwelijker

Door Patricia Ceysens,
VLD-fractieleader Vlaams Parlement

De grote inhaalbeweging bleef echter uit. Voor alle politieke partijen trouwens. Want ook al werden er in het totaal meer vrouwelijke gemeenteraadsleden verkozen, in deze verkiezing draaide het om de burgemeesters in de steden. En dus waren deze verkiezingen ondanks - of misschien juist wel vanwege - de vrouwelijke quota dominant mannelijk.

Maar goed. In Barts plan van aanpak' is de sprong voorwaarts voor de VLD-vrouwen ook maar gepland voor de federale verkiezingen van 2007. Om die stap effectief te kunnen zetten, is het cruciaal dat we als partij onze vrouwelijke troeven nog beter uitspelen. Dat betekent dat we zowel vrouwelijke rolmodellen als een inhoudelijke vrouwenagenda moeten neerzetten.

Willen we als partij op onze vrouwelijke flank groeien, dan moeten we meer investeren in inhoudelijke thema's die vrouwen na aan het hart liggen. De combinatie gezin en werk, kinderopvang, gezondheid, opvoeding en vorming van kinderen en jongeren, de zorg voor de ouders. Stuk voor stuk thema's die we prominenter moeten brengen.

Markt-fetisjisten

We moeten aan de vrouwelijke kiezers ons project veel duidelijker voorstellen. We zullen vrouwen moeten overtuigen dat onze doelstelling het humanisme is, ons middel de vrijemarkteconomie. Niet omdat we markt-fetisjisten zijn. Wel omdat marktwerking staat voor groei van welvaart en welzijn, maar ook voor optimalisering van het gebruik van schaarse middelen. In een tijd van materiële

overvloed zit die schaarste precies in de immateriële goederen zoals zorg waar we nog geen marktwerking kennen.

Eigen oogmerk

Vlaamse Vrouwen zijn overwegend actief in de zachte semi-overheidssectoren en hebben vanuit die positie bitter weinig ervaring met de effecten, mogelijkheden en kansen van een economisch georiënteerd vrije marktmodel. Winstoogmerk is hun soms wat vreemd. Ze hebben een eigen oogmerk, namelijk dat van kwaliteit van leven en voldoening uit de zorg voor kinderen, ouders, vrienden, burens en naaste familie. Wij moeten hen aantonen dat verschillende winstoogmerken samen kunnen stromen. Meer nog: wij moeten hen overtuigen dat ze elkaar versterken.

Als we daarin slagen, effenen we het pad naar meer creativiteit en ondernemerschap waardoor vrouwen de groeimotor en producent kunnen zijn van welvaart en welzijn.

Vrouwen met pit

De Liberale Vrouwen is een groep van dynamische vrouwen die van aanpakken weten. Bij de Liberale Vrouwen komen vrouwen samen, in alle vrijheid, zonder onderscheid van leeftijd, cultuur, afkomst of woonplaats. In meer dan 120 afdelingen in Vlaanderen organiseren de Liberale Vrouwen activiteiten voor eigentijdse vrouwen die hun vrije tijd op een prettige en zinvolle manier willen invullen. Wil je meer info over de Liberale Vrouwen in je omgeving, neem dan contact op met het secretariaat: Eburonenstraat 33, 1000 Brussel, tel. 02/280.37.47; info@liberalevrouwen.be - www.liberalevrouwen.be

Ook pulplezers zijn mensen

Het moet begin januari 1957 geweest zijn. Mijn vader was pas hertrouwd, en de ouders van mijn stiefmoeder woonden in een klein dorpje vlak naast een drukkerswinkel. Het was een donker winkeltje, de drukker droeg een stofjas en een hoornen bril, en hij had, herinner ik me, twee donkerharige dochters. Daar heb ik met mijn tien frank pree mijn eerste Ivanovke gekocht.

Het Geheim van de Gele Draak, nummer 59 van de Bill Rocky Reeks heette het. Met daarin ook een verhaaltje van inspecteur Robert, De dood van de Dictator. Het is geschreven door Reinier Ysabie. Maar dat wist ik niet. Ik wist niet beter of Sacha Ivanov had het geschreven. En als ik John Rijpens mag geloven, die zopas de geschiedenis van het Ivanov-epos met warmte, zin voor detaillering en bibliografische akribie heeft uitgebracht, duidelijk slecht geschreven, zelfs niet compact. De plots hebben helemaal geen mooie lijnen meer, ze zijn brokkelig, te bedacht. Erger: Het gevoel van namaak blijft. Sacha Reinier Ivanov kan het niet meer.

Die omschrijving geldt natuurlijk voor vrijwel alle pulp die op de markt komt, maar het siert Rijpens dat hij zelfs in de meest eenvoudige lectuur probeert de aanspreekbaarheid voorop te plaatsen. Want de grote verdienste van wat de Duitsers zo smalend Schund-blaadjes noemen, en in hun doorwrochte studies Trivialliteratuur, is hun onmiskenbaar maatschappelijke functie. Ze doen het volk lezen.

Hoezeer ik het baanbrekend monnikenwerk van John Rijpens of Danny De Laet of Ab Visser heb gemist, realiseer ik me pas nu. Dertig jaar geleden begon ik (lang voor Gust de Coster) aan de Universiteit Antwerpen met een cursus triviaalliteratuur. Studenten maakten analyses van fotoromans, westernverhalen, blaadjes van De Schorpioen in Strombeek, strips, Tulpromans, levensliederen (weliswaar van Rob De Nijs, en niet van Will Ferdy, die een rol speelt in de geschiedenis van het Ivanov-imperium), pop, science fiction en doktersverhalen. Wat ontbrak was de elementaire bronnenverzameling. Die bestond nauwelijks, en zelfs vandaag moet nog heel wat grondwerk verricht worden wat Rom Harry in Oxford bv. wel heeft la-

ten doen. Als er dus één grote verdienste van Rijpens is, dan is het deze. Een systematische inventarisering maken van de ontzettend wijdlopende productie die een Vlaamse familie-KMO heeft uitgebracht. Meteen brengt Rijpens impliciet ook de geschiedenis van het kleine uitgeverijweten dat wat tussen de plooiën valt van Ludo Simons academische beschrijving en van een stuk sociale achtergrond.

Rijpens is niet aan zijn proefstuk toe. Eerder al heeft hij met Inkt in de Papfles (2004) het wedervaren gereconstrueerd van de schrijvende dochters van Abraham Hans. Het is naar het model van de Hansjes (A. Hans Kinderbibliotheek), en natuurlijk ook van de Vlaamse Filmkens uit Averbode dat de families Ysabie-Van Overbeke (meteen de verklaring van de naam I-Van-Ov, ook al koketteerde Reinier Ysabie graag met Tsjechov) en Mortier-Ysabie de reeks Ivanov's Verteluurtsjes op de markt bracht. Rijpens blijft zedig over de collaboratie van de familie, Reinier was bij de Raad van Vlaanderen in 1917, Antoon Mortier en Regina Ysabie bij de radicale Vlaamse Jeugd; ze liepen allemaal veroordelingen op, maar het moet gezegd: op wat indirecte verwijzingen na (De Witte Kaproen, Ons Rakkersblad) is er van ideologische propaganda geen sprake in de massaproductie van Ivanov. Schrijven om den brode staat hen nader dan het aanprijzen van politieke gedachten. Veeleer komt een beeld naar voren van een door katholicisme gevoed rechtvaardigheidsgevoel en morele belering.

Maar juist omdat de productie van Ivanov zo breed en intens was, met eindeloze herdrukken, overnames, vertalingen, bewerkingen, filmspiraties, is het jammer

dat Rijpens encyclopedisch werk geen register bevat op trefwoorden en namen. De chronologische aanpak, met volledige bibliografie na elk hoofdstuk maakt veel goed. De inhoudelijke ontleding daarentegen blijft vaak beperkt tot verhaalsamenvatting. Sporadisch reikt Rijpens wel verbanden aan: de cowboyreeks Red Ranger zocht wellicht inspiratie in de Robbedoesstrip Red Ryder, soms verwijst hij naar Simenon of John Flanders. Maar meestal beperkt Rijpens zich tot de vlakke doelstelling (en die komt de eenheid van het boek ten goede) om de Ysabie-familie, en het schrijverstandem Rachel, tot 1943, en Regina, in al haar doen en laten te blijven volgen. Hij heeft schoonzoon Antoon Mortier, begenadigd tekenaar en getuige van op de eerste rij, nog tijdig kunnen ondervragen. Het geeft zijn boek een authenticiteitswaarde die het pure naslagwerk ver overstijgt.

Lukas DE VOS

**John Rijpens,
Sacha Ivanov.
Vlaamse Pulp à la
Carte. Antwerpen/
Rotterdam,
C. de Vries-Brouwers
2006, 318
blz. - 19,50.
Te bestellen bij het
Liberaal Archief,
tel. 09/221 75 05.**